

Ініціативи з підтримки стартап екосистеми України

Максим Монета,

*аспірант кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
email: monetamv@krok.edu.ua,
ORCID: 0009-0004-2730-4298*

Науковий керівник:

Марина Аверкіна,

*д.е.н., професор,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
email: Averkina@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-1517-6434*

Від початку повномасштабного вторгнення стартап екосистема України потребувала нових ініціатив та підтримки з боку держави, інвесторів та інших учасників. Перспектива розробки нових технологій, починаючи з стартапів, які працюють на користь Сил Оборони України, є суттєвим стимулом для отримання переваг на полі бою. Наступним важливим фактором є економічний розвиток, перспектива залучення інвестицій та створення робочих місць. Проведемо аналіз ініціатив для розуміння тенденцій в стартап екосистемі України в 2022-2024 роках.

Суттєве збільшення фінансування державою, постійними донорами та залучення приватних учасників стартап екосистеми призвели до збільшення ініціатив таких як Seeds of Bravery, Bravel, CodeUA. Такі платформи за думкою автора потенційно можуть принести не тільки короткочасну підтримку екосистеми в час невизначеності, спричиненою повномасштабним вторгненням, але довготривале явище, яке буде стимулювати розвиток екосистеми. На противагу збільшення податків, відсутності очікуваних законодавчих змін, економічної та демографічної криз.

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА

Міжнародна підтримка має вирішальне значення для екосистеми стартапів. Наведемо основних системних учасників підтримки української екосистеми.

USAID. Огляд міжнародної підтримки варто починати з діяльності USAID через їх довгострокову підтримку України та розвитку економіки, а також через значне збільшення бюджетів після повномасштабного вторгнення. Протягом 2014-2021 років USAID профінансував програми в Україні приблизно на \$1,5 мільярди.

«З початку війни 24 лютого 2022 року USAID виділило 3,1 мільярди доларів на гуманітарну допомогу, 3,4 мільярда доларів допомоги спрямовані на розвиток і 28,1 мільярда доларів виділені у формі прямої бюджетної підтримки.» (USAID, 2024).

Згадані вище \$3,4 мільярди включають в себе програми спрямовані на підтримку й розвиток стартапів, що безпосередньо впливає на розвиток стартап екосистеми України.

Seeds of Bravery. Ця програма була запущена у 2024 році і фінансується Європейським Союзом у рамках Європейської ради з інновацій (EIC). Загальний бюджет програми становить €20 мільйонів, з яких €12 мільйонів виділено на безповоротні гранти для підтримки українських технологічних стартапів. Програма охоплює п'ять ключових напрямків, включаючи «Інноваційне підприємництво», «Інкубатори глибоких технологій», «Відбудова України», «Масштабування та акселерація у сфері глибоких технологій». (Seeds Of Bravery, 2024).

Програма Seeds of Bravery має на меті не лише фінансову підтримку, але й інтеграцію українських стартапів у європейські інноваційні екосистеми, що безпосередньо вплине на розвиток стартап-екосистеми України в умовах війни та економічних викликів.

EIC Accelerator. Акселератор European Innovation Council зосереджує свою діяльність на масштабування стартапів та бізнесу й фінансується в рамках програми Horizon Europe. Програма поєднує гранти та інвестиції різних середніх чеків до \$10 мільйонів за рахунок фонду EIC Fund (EIC, 2024).

EIT. Ініціативи Європейського інституту інновацій та технологій спрямовані на підтримку інновацій, підприємництва та розвитку технологій в Європі. Українські організації та підприємці мають можливість приєднуватися до проектів EIT, отримуючи доступ до ресурсів, фінансування та партнерств у рамках найбільшої в Європі інноваційної мережі. Регулярно проводяться заходи та програми для підтримки українських стартапів у виході на європейські ринки. Ці ініціативи сприяють розвитку підприємництва в Україні, допомагаючи стартапам реалізувати свої ідеї та інтегруватися в міжнародну економіку. На разі проводяться воркшопи, навчання та виділяються гранти по різних напрямках. (EIT, 2024).

GIZ. Німецьке товариство міжнародного співробітництва активно підтримує Україну з 1993 року, надаючи допомогу в різних сферах, особливо після початку повномасштабного вторгнення Росії. Серед основних ініціатив – програма "Skills4Recovery", спрямована на підготовку кваліфікованих спеціалістів для відновлення економіки України, з бюджетом, що зріс з 10 млн євро до 25,5 млн євро. GIZ також надає консультаційну підтримку малим і середнім підприємствам щодо освоєння нових ринків збуту, що сприяє відновленню економіки та збереженню робочих місць. У сфері енергетики програма забезпечує підвищення стійкості енергосистеми України, включаючи постачання генераторів для лікарень та будівельних матеріалів для ремонту пошкоджених електромереж. Ці ініціативи сприяють не лише відновленню інфраструктури, але й розвитку людського капіталу в Україні. (GIZ, 2024).

Google. Компанія Google активно підтримує українські стартапи через Google for Startups Ukraine Support Fund, який був запущений для допомоги підприємцям у відновленні та розвитку бізнесу в умовах війни. У 2024 році Google оголосив про виділення \$10 мільйонів на підтримку українських технологічних компаній. У рамках цього фонду стартапи можуть отримати гранти до \$100

тисяч кожен, а також додаткові кредити Google Cloud на суму до \$350 тисяч для масштабування своїх операцій. На даний момент фонд вже надав фінансування 58 стартапам на загальну суму \$5 мільйонів (Google, 2024).

ДЕРЖАВНІ ІНІЦІАТИВИ

Brave 1. Ініціатива, що була запущена в Україні для підтримки стартапів у сфері оборонних технологій (Brave1, 2024). Програма фінансується за рахунок державного бюджету України. На 2024 рік заплановано витратити 1,5 мільярди гривень, а за попередні півтора року було виділено 500 млн. грн. Також Brave1 залучає міжнародних інвесторів у проекти, які можуть бути корисними для Збройних Сил України. (AIN, 2024).

Techosystem. Об'єднання організацій гравців технологічної екосистеми України. (Techosystem, 2024). Організація створена за ініціативи Мінцифри для покращення синергії та взаємодії стартап екосистеми, IT бізнесу та інвесторів.

CodeUA. Нова платформа, анонсована в листопаді 2024 на Web Summit в Лісабоні. Метою платформи є створення потужного маркетплейсу для експорту IT послуг з України. Перші угоди вже очікуються найближчим часом. Створено силами Львівського IT кластеру, за сприяння USAID (Мінцифри, 2024).

Keywords: стартап, екосистема, тенденції, інвестиції.

References

1. USAID. (29 11 2024 p.). *Ukraine*. Отримано з USAID: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine>
2. EIC. (29 11 2024 p.). Отримано з EIC Accelerator: https://eic.ec.europa.eu/eic-funding-opportunities/eic-accelerator_en
3. Seeds Of Bravery. (29 11 2024 p.). *Seeds Of Bravery*. Отримано з Seeds Of Bravery: <https://seedsofbravery.eu/>
4. EIT. (29 11 2024 p.). *EIT: tag Ukraine*. Отримано з EIT: <https://eit.europa.eu/tags/ukraine-0>
5. GIZ. (29 11 2024 p.). *GIZ and Ukraine*. Отримано з GIZ: <https://www.giz.de/en/worldwide/302.html>
6. Google. (29 11 2024 p.). *Google for Startups Ukraine Support Fund*. Отримано з Google: <https://ukraine.googleblog.com/2024/05/google-google.html>
7. Brave1. (30 11 2024 p.). Отримано з Brave1: <https://brave1.gov.ua/>
8. AIN. (29 11 2024 p.). *За півтора року Brave1 надав українським розробникам Defense Tech майже півмільярда гривень грантів*. Отримано з AIN: <https://ain.ua/2024/11/29/brave1-420-mln-grn/>
9. Techosystem. (30 11 2024 p.). Отримано з Techosystem: <https://techosystem.com.ua/>
10. Мінцифри. (30 11 2024 p.). Отримано з Code UA: <https://codeua.com/>.